

Bruxelles, den 26.11.2015
COM(2015) 690 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL
EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG, REGIONSUDVALGET
OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

Årlig vækstundersøgelse 2016

Styrket opsving og større konvergens

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL
EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG, REGIONSUDVALGET
OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGSBANK**

Årlig vækstundersøgelse 2016

Styrket opsving og større konvergens

INDLEDNING

Den Europæiske Unions økonomi oplever et beskedent opsving. Aktiviteten ventes gradvist at stige. Arbejdsløsheden er faldet, men er fortsat historisk høj. Opsvinget begunstiges af en række forbigående positive faktorer, f.eks. lave oliepriser, en relativt svag euro og en lempelig pengepolitik. Det afspejler også de første virkninger af de reformer, der er gennemført i de seneste år. Samtidig vokser sikkerhedsproblemerne og de geopolitiske spændinger imidlertid, og udsigterne for verdensøkonomien, særlig for vækstøkonomierne, forværres.

Der er stadig store forskelle på de økonomiske resultater, de sociale forhold og gennemførelsen af reformer inden for EU. Mange økonomier står fortsat over for vidtrækkende udfordringer i form af høj langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed. Væksten i produktiviteten er stadig lav, og det påvirker konkurrenceevnen og levestandarden negativt. Stor privat og offentlig gæld er med til at hæmme investeringerne. Væksten og beskæftigelsen hæmmes også af en række vedvarende makroøkonomiske ubalancer. De beskrives nærmere i rapporten om varslingsmekanismen 2016, som vedtages sammen med den årlige vækstundersøgelse¹.

Den hidtil usete tilstrømning af flygtninge og asylsøgere i det forløbne år udgør en markant, ny udviklingstendens i nogle medlemsstater. Denne udviklingstendens har øjeblikkelige konsekvenser i form af ekstra offentlige udgifter på kort sigt. På mellemlang og lang sigt kan den få en positiv indvirkning på arbejdsudbuddet og væksten, forudsat at der føres de rette politikker, der letter adgangen til arbejdsmarkedet og integrationsprocessen.

I denne sammenhæng bør politikkerne udformes, så de konsoliderer opsvinget og bidrager til konvergens i retning af de medlemsstater, der opnår de bedste resultater. Medlemsstaterne bør udnytte den øjeblikkelige 'medvind' til at gennemføre ambitiøse reformer og føre en ansvarlig finanspolitik. Der er behov for en ny opadgående økonomisk og social konvergensproces for at imødegå de økonomiske og sociale skævheder mellem medlemsstaterne indbyrdes og inden for de enkelte samfund.

Hovedkonklusionerne i Kommissionens efterårsprognose 2015

- For EU som helhed ventes væksten i realt BNP at stige fra 1,9 % i 2015 til 2,0 % i 2016 og 2,1 % i 2017.
- Der forventes en stigning i beskæftigelsen i EU på 1,0 % i 2015 og 0,9 % i 2016 og 2017. Arbejdsløsheden forventes at falde fra 9,5 % i 2015 til 9,2 % i 2016 og 8,9 % i 2017.
- Den årlige inflation i EU forventes at stige fra 0 % i 2015 til 1,1 % næste år og 1,6 % i 2017.
- Det samlede underskud i forhold til BNP for EU som helhed forventes at falde fra anslået 2,5 % i år til 1,6 % i 2017, mens gældskvoten forventes at falde fra anslået 87,8 % i år til 85,8 % i 2017.

Kommission har i løbet af sit første år skabt de resultater, den havde bebudet, og den har foreslået en række ambitiøse initiativer, der skal understøtte beskæftigelse og vækst, styrke den økonomiske konvergens og fremme social retfærdighed. Kommissionens investeringsplan for Europa på 315 mia. EUR, der skal sætte gang i beskæftigelse og vækst, er igangsat. Kommissionen har også fremsat en række konkrete forslag, der skal støbe

¹ COM(2015) 691.

fundamentet for strategien for det indre marked², kapitalmarkedsunionen³, energiunionen⁴ og det digitale indre marked⁵. Der er taget vigtige skridt til at sikre en fair og effektiv selskabsbeskatning⁶. Kommissionen har sørget for, at der hurtigt er blevet fulgt op på køreplanen hen imod en uddybning af den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) i de fem formænds rapport⁷. Endelig arbejder Europa-Kommissionen fortsat konstant og konsekvent på at fremme en koordineret europæisk løsning, hvad angår flygtninge og migration.

Juncker-Kommissionen fremlagde sin strategi for beskæftigelse og vækst ved præsentationen af den årlige vækstundersøgelse 2015. I dag fremlægger den prioriteterne for det kommende år i vækstundersøgelsen 2016. Det er kun muligt at bringe opsvinget ind på en holdbar kurs og puste nyt liv i konvergensprocessen, hvis alle EU-institutioner og medlemsstater trækker på samme hammel. Det forudsætter, at Europa-Parlamentet, de nationale parlamenter, arbejdsmarkedets parter samt de nationale, regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet generelt alle inddrages tæt. I overensstemmelse med forslaget i meddelelsen om skridt hen imod en fuldkommen Økonomisk og Monetær Union har Kommissionen været i kontakt med Europa-Parlamentet inden præsentationen af den årlige vækstundersøgelse⁸. Europa-Parlamentet vil fortsat udfylde sin vigtige rolle og være politisk retningsgivende i forhold til de økonomiske og sociale prioriteter. De nationale parlamenter spiller en særlig værdifuld rolle ved at styrke demokratisk ansvarlighed og gennemsigtighed og ved at fremme ejerskab til reformerne.

1. Politiske prioriteter

De økonomiske og sociale prioriteter i den årlige vækstundersøgelse 2015 er stadig relevante, men der er behov for at styrke den politiske indsats for at bringe opsvinget ind på en holdbar kurs, åbne op for investeringer, styrke EU-medlemsstaternes tilpasningsevne, fremme produktiviteten og fremskynde konvergensprocessen. Det er i dette lys, at Kommissionen nu foreslår at samle kræfterne om nedenstående tre prioriteter for 2016:

– **Nyt skub i investeringer:** i) Fremskridtene med at fremme private og offentlige investeringer og udvælgelsen af strategiske projekter under investeringsplanen for Europa skal ledsages af et forbedret investeringsklima og forbedrede lovgivningsrammer på nationalt plan og EU-plan. ii) Bankunionen skal fuldendes med henblik på at styrke den finansielle stabilitet i og uden for euroområdet. Arbejdet med kapitalmarkedsunion skal fremskyndes, så virksomhederne får adgang til rigeligere og mere forskelligartede finansieringskilder, og den finansielle sektor fuldt ud kan understøtte realøkonomien. Problemet med akkumuleret gæld, der hæmmer långivning og investeringsbeslutninger, skal også løses. iii) Investeringsprioriteterne skal omfatte andet end traditionel infrastruktur og tage fat på human kapital og beslægtede sociale investeringer.

– **Fortsatte strukturreformer med henblik på at modernisere vores økonomier:** i) Reformerne skal bygge på effektiv koordinering mellem medlemsstaterne og sigte mod højere produktivitet og opadgående konvergens. ii) I arbejdsmarkedspolitikkerne skal der findes en

² COM(2015) 550.

³ COM(2015) 468.

⁴ COM(2015) 80.

⁵ COM(2015) 192.

⁶ COM(2015) 302.

⁷ COM(2015) 600.

⁸ Herunder på plenarforsamlingen den 11. november 2015.

balance mellem hensynet til fleksibilitet og hensynet til sikkerhed. Der bør særlig fokuseres på bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed og langtidsledighed. iii) Mere integrerede produkt- og tjenestemarkeder bør sætte gang i innovation og jobskabelse.

– **Ansvarlig finanspolitik:** i) Der er behov for fortsat støtte til vækst- og investeringsfremmende finanspolitisk konsolidering i mange lande. ii) Skattesystemerne skal tackle de negative incitamenter til jobskabelse samt gøres mere fair og stadig mere effektive. iii) De sociale beskyttelsessystemer bør moderniseres, så de reelt kan reagere på risici i alle livsfaser, uden at det går ud over deres finanspolitiske holdbarhed i betragtning af de fremtidige demografiske udfordringer.

Disse prioriteter understøtter de fem formænds køreplan hen imod en fuldkommen økonomisk og monetær union. De sætter også stærkere fokus på arbejdsløshed og sociale resultater.

Ud fra erfaringerne fra sidste år vil det europæiske semester fra nu af forløbe i to faser, så der skelnes klarere mellem en europæisk fase (fra november til februar) og en national fase (fra februar til juni). Ud over nødvendigheden af en tættere samordning og strammere overvågning af de økonomiske politikker og budgetprocesserne i alle eurolandene er der også behov for at overvåge og nærmere analysere den samlede økonomiske, sociale og finanspolitiske situation i euroområdet som helhed og inddrage denne analyse i udformningen af de nationale politikker. For mere proaktivt at tage højde for udfordringerne for hele euroområdet offentliggør Kommissionen nu sit forslag til henstillinger vedrørende euroområdet sammen med den årlige vækstundersøgelse⁹.

Europa 2020-strategien – bedre gennemførelse og overvågning

Europa 2020-strategien blev iværksat i 2010 som den EU-strategi, der skal skabe intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. I strategien opstilles der fem ambitiøse mål inden for beskæftigelse, forskning og udvikling, klimaændringer og energi, uddannelse, samt bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse. EU skal have nået målene i 2020. Vi er godt på vej til at nå målene inden for klimaændringer, energi og uddannelse, men på grund af krisen er arbejdet med at nå de øvrige mål kørt af sporet, særlig for så vidt angår fattigdom og social udstødelse, hvor situationen er forværret. Europa 2020-strategien har udgjort en referenceramme for aktiviteter på EU-plan, i Parlamentet og i forskellige rådssammensætninger, men også på nationalt og regionalt plan: Medlemsstaterne har opstillet nationale mål som svar på EU's mål. De har rapporteret om målene i forbindelse med de årlige nationale reformprogrammer. Eurostat har jævnligt offentliggjort udtømmende rapporter med nærmere oplysninger om de fremskridt, der er gjort¹⁰. Europa 2020-strategien har været rettesnor for de strategiske valg, som Kommissionen har truffet i sit arbejde. Disse strategiske valg er også bestemmende for EU's udgifter: De var retningsgivende ved udarbejdelsen af den flerårige finansielle ramme (FFR) 2014-2020, programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde og iværksættelsen af nye finansieringsprogrammer på EU-plan. Et godt eksempel er Horisont 2020-rammeprogrammet for forskning, innovation og teknologisk udvikling. De midler, programmet modtager, er øget på trods af knappe budgetressourcer på EU-plan.

I 2014-2015, dvs. knapt halvvejs på vejen mod 2020, gennemførte Kommissionen en revision af Europa 2020-strategien, som den indledte med meddelelsen "Status over Europa 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst". Som led i processen blev der afholdt en offentlig høring, som viste, at Europa 2020-strategien stadig opfattes som en hensigtsmæssig ramme for fremme af vækst og beskæftigelse på EU-plan og nationalt plan. Strategien har ikke skabt resultater på alle områder, men den har haft en merværdi og positive virkninger ved at skabe handling på EU-plan og i medlemsstaterne på en række områder, som er vigtige for at fremme vækst og beskæftigelse. Høringen viste dog også, at medlemsstaterne ikke har taget strategien tilstrækkeligt til sig, og at der er behov for en større indsats lokalt.

⁹ COM(2015) 692 og SWD(2015) 700.

¹⁰ Smarter, greener, more inclusive? Indicators to support the Europe 2020 strategy, Eurostat 2015.

På baggrund af denne revision vil Kommissionen gøre bedst mulig brug af den eksisterende strategi og dens redskaber ved at forbedre gennemførelsen og overvågningen af den i forbindelse med det europæiske semester. På dette grundlag har Kommissionen justeret retningslinjerne til medlemsstaterne om, hvordan de udarbejder deres nationale reformprogrammer, så Europa 2020-strategien fortsat spiller en fremtrædende rolle.

Samtidig vil Kommissionen næste år påbegynde arbejdet med at skabe en langsigtet vision for tiden efter 2020, bl.a. i lyset af FN's nye 2030-mål for bæredygtig udvikling. Resultatet af ovennævnte revision af Europa 2020 vil indgå i dette arbejde.

2. Nyt skub i investeringerne

I betragtning af det lave renteniveau, den rigelige likviditet på de finansielle markeder, og af at de offentlige og private aktører er i færd med at nedbringe gældsbyrden, er investeringsniveauet fortsat lavt. Det understreger, at der er behov for investeringsplanen for Europa med dens koordinerede investeringer for at fastholde konkurrenceevnen og sætte gang i den økonomiske aktivitet. Planen fokuserer på at tilskynde til finansiering af investeringer, fjerne hindringer, øge innovationen og uddybe det indre marked.

Gennemførelse af investeringsplanen for Europa

For at år siden foreslog Kommissionen en investeringsplan med det formål at mobilisere mindst 315 mia. EUR i yderligere investeringer over tre år og bringe investeringerne tilbage til et holdbart niveau som før krisen. Målet med investeringsplanen er at mobilisere yderligere investeringer i Europa, både ved hjælp af eksisterende og nye redskaber, hvorved der skabes et bedre investeringsklima, og det indre marked styrkes yderligere.

Takket være hurtig støtte fra Europa-Parlamentet og Rådet og Den Europæiske Investeringsbanks operationelle arbejde er investeringsplanen nu iværksat. Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSI), som Kommissionen foreslog i januar, har påbegyndt sit arbejde med at støtte projekter med høj risiko og stort afkast, som ellers ville have været vanskeligt ved at blive finansieret. Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning, der har til formål at støtte investorer og projektiværksættere, har påbegyndt sit arbejde. I begyndelsen af næste år vil Den Europæiske Portal for Investeringsprojekter blive søsat. Den skal oplyse potentielle investorer om investeringsprojekter på grundlag af pålidelige og simple referencekriterier. En lang række medlemsstater har desuden forpligtet sig til at yde betydelige finansielle bidrag til fondens aktiviteter, f.eks. gennem deres nationale erhvervsfremmende banker.

Medlemsstaterne tilskyndes til at fortsætte oplysningsarbejdet om Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og støtte udvikling af private og offentlige investeringsprojekter og fælles investeringsplatforme. Via disse fælles investeringsplatforme forelægges investeringsprojekterne Den Europæiske Investeringsbank med henblik på eventuel EFSI-finansiering og den Europæiske Portal for Investeringsprojekter med henblik på at tiltrække potentielle investorer. De tjenester, som Det Europæiske Centrum for Investeringsrådgivning tilbyder, kan anvendes til at skabe bedre investeringsprojekter og udnytte mulighederne for at få adgang til EU-midler. Desuden tilskyndes de medlemsstater, som endnu ikke har afsat midler til investeringsplanen, til at gøre det.

Desuden bør medlemsstaterne udnytte muligheden for at kombinere EFSI-midler med andre EU-midler under Horisont 2020, Connecting Europe-faciliteten og de europæiske struktur- og investeringsfonde fuldt ud, særlig fordi EU-programmerne under den flerårige finansielle ramme 2014-2020 nu øger aktiviteten og i stigende grad støtter konkrete investeringer i infrastruktur, innovation og viden på lokalt plan over hele Europa. Medlemsstaterne skal finde frem til og fjerne specifikke hindringer af administrativ eller reguleringsmæssig art for hurtig tildeling af midler. Kommissionen vil også i forbindelse med den igangværende revision af den flerårige finansielle ramme undersøge, hvilke fremskridt der er gjort med anvendelsen af EU-midler med henblik på at forenkle og strømline gennemførelsen af dem og forøge synergiene med nationale fonde og privat finansiering, hvorved løftestangseffekten i forhold til nationale investeringer maksimeres.

Fremskridt med Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer¹¹: medlemsstatsbidrag og godkendte projekter

Ni medlemsstater har givet løfte om bidrag til investeringsplanen, i de fleste tilfælde gennem deres nationale erhvervsfremmende banker: Bulgarien (100 mio. EUR), Tyskland (8 mia. EUR), Spanien (1,5 mia. EUR), Frankrig (8 mia. EUR), Italien (8 mia. EUR), Luxembourg (80 mio. EUR), Slovakiet (400 mio. EUR), Polen (8 mia. EUR) og Det Forenede Kongerige (8,5 mia. EUR/6 mia. GBP).

For så vidt angår SMV'er og midcap-selskaber har Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer gennem "SMV-vinduet" gjort det muligt for Den Europæiske Investeringsfond (EIF) at forstærke transaktionerne under Cosme- og Horisont 2020-programmet og sætte skub i væksten i SMV-sektoren. Indtil nu har Den Europæiske Investeringsfond godkendt 69 projekter med finansielle formidlere i 18 lande: Belgien, Bulgarien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Estland, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Slovenien, Sverige, Tjekkiet, Tyskland og Ungarn. Den Europæiske Investeringsfond har allerede undertegnet 56 transaktioner med en samlet finansiering under Den Europæiske Investeringsbank på ca. 1,4 mia. EUR, som forventes at udløse investeringer på over 22 mia. EUR. Det forventes 71 000 SMV'er og midcap-selskaber at nyde godt af, herunder i Belgien, Bulgarien, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Polen, Portugal, Slovenien, Tjekkiet og Tyskland.

Desuden har Den Europæiske Investeringsbank godkendt 32 projekter inden for "infrastruktur- og innovationsvinduet", for hvilke der blev anmodet om EU-garanti under Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Disse projekter gennemføres i medlemsstaterne: Belgien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Finland, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene, Slovakiet, Spanien, Tyskland og Østrig. Omkring halvdelen af disse projekter yder støtte til vedvarende energi, energieffektivitet og andre investeringer, som bidrager til overgangen til lavemissionsøkonomi. Andre findes på områderne forskning og udvikling, industriel innovation, digital og social infrastruktur, transport og mindre virksomheders adgang til finansiering.

Ud fra de fremskridt, der er gjort under de to vinduer, har investeringsplanen udløst 44 mia. i yderligere finansiering i EU. Den Europæiske Investeringsbank meddelte for nylig, at Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer forventes at have mobiliseret ca. 50 mia. EUR i investeringer i Europa ved udgangen af 2015.

Derudover er der et presserende behov for at fokusere på at forbedre investeringsklimaet: Ved at gøre de reguleringsmæssige rammer mere forudsigelige, forbedre og diversificere finansieringskilderne og skabe lige konkurrencevilkår i Den Europæiske Union og fjerne hindringer for investeringer fra både EU og omverdenen. Arbejdet er påbegyndt på adskillige områder på EU-plan, jf. strategien for det digitale indre marked, energiunionen og det digitale indre marked. EU's indsats bør ledsages af en indsats på nationalt plan.

For at fremskynde ændringer på disse områder og gøre det mere attraktivt at investere i medlemsstaterne offentliggøres landespecifikke oplysninger om de centrale

¹¹ Situationen pr. 18. november 2015.

udfordringer med hensyn til investeringer på nationalt plan sammen med denne årlige vækstundersøgelse¹². Denne indledende analyse af hindringer for investeringer i de enkelte medlemsstater bekræfter, at der er store forskelle mellem medlemsstaterne imellem for så vidt angår investeringsmønstre og hindringer for investeringer. Der findes ikke nogen universalløsning. Som led i det moderniserede europæiske semester agter Kommissionen at indlede en dialog med medlemsstaterne, herunder gennem tematiske drøftelser i Rådet, om at afdække disse udfordringer og om, hvordan de eventuelt kan elimineres. Disse udfordringer analyseres nærmere i forbindelse med landerapporterne, der efter planen foreligger i februar 2016.

Bedre finansieringsvilkår for realøkonomien

Lånevilkårene er forbedret betydeligt, men der er fortsat forskelle mellem medlemsstaterne imellem. Virksomhedernes finansieringsvilkår er stadig forskellige, afhængigt af hvor de er hjemmehørende. Der er derfor fortsat behov for at skubbe på med politikker, der tager sigte på at genskabe overkommelige finansieringsvilkår i alle medlemsstaterne.

Desuden står mange medlemsstater over for den udfordring, at der findes en stor privat gældsbyrde og en stor andel af misligholdte lån, som hæmmer den finansielle formidling og investeringsbeslutningerne i erhvervslivet. I nogle medlemsstater er den begrænsede kapacitet til at fremme løsninger med hensyn til misligholdte lån til hinder for, at bankerne kan sætte gang i långivningen igen.

Af andre udfordringer kan nævnes behovet for at lette den private sektors gældsbetjeningsbyrde. Det forudsætter moderne og effektive insolvens- og konkursregler. Velfungerende insolvensregler er afgørende for investeringsbeslutningerne, fordi de fastsætter kreditorers og långiveres rettigheder i tilfælde af finansielle vanskeligheder.

Bankunionen er et stort skridt fremad for styrkelsen af den finansielle stabilitet i Den Økonomiske og Monetære Union. Samtlige medlemsstater skal gennemføre al relevant lovgivning hurtigst muligt. Særlig er det afgørende hurtigt at gennemføre direktivet om genopretning og afvikling af banker og de seneste revisioner af direktivet om indskudsgarantiordninger. Parallelt hermed har Kommissionen foreslået yderligere foranstaltninger med henblik på at fuldføre bankunionen gennem en europæisk indskudsgarantiordning¹³. Samtidig fortsætter arbejdet med at nedbringe risiciene i banksektoren yderligere.

Der skal også arbejdes på at fjerne hindringer for kapitalens frie bevægelighed i det indre marked, så der skabes adgang til flere og mere diversificerede kilder til finansiering af realøkonomien. Til det formål har Kommissionen fremlagt en ambitiøs køreplan, der skal føre frem til kapitalmarkedsunionen senest i 2019. Nogle af de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå dette mål, er af juridisk art og skal aftales på EU-plan. Sådanne EU-initiativer skal imidlertid suppleres af foranstaltninger på nationalt plan. F.eks. kan den administrative byrde lettes, eller det kan undgås at pålægge yderligere forpligtelser, når direktiver gennemføres i national lovgivning ("overregulering"), eksempelvis i form skattemæssige hindringer for investeringer på tværs af grænserne.

¹² SWD(2015) 400.

¹³ COM(2015) 586.

Intelligente investeringer i Europas humane kapital og resultatorienterede reformer af uddannelsessystemerne er led i den nødvendige indsats for at genoprette beskæftigelse og holdbar vækst. Ved at udstyre folk med relevante færdigheder styrkes innovationen og konkurrenceevnen. Det er grundlaget for høj produktivitet, og det er den bedste måde at forhindre arbejdsløshed og mindske risikoen for fattigdom og social udstødelse. Selv om EU frembringer et væld af færdigheder og kvalifikationer, er uddannelsessystemernes resultater ikke så gode, som de burde være efter international målestok. Ca. 20 % af befolkningen i den arbejdsaktive alder besidder kun helt grundlægende færdigheder (f.eks. læsning og matematik), og 39 % af virksomhederne oplever vanskeligheder med at finde personale med de ønskede færdigheder. Disse vanskeligheder er blevet forstærket både af den årelange krise og af den hastigt foranderlige arbejdsrytme i den digitale økonomi: Arbejdsløsheden har ramt lavtuddannede særligt hårdt. Der er i stigende grad mangel på sammenfald mellem de udbudte og de efterspurgte kvalifikationer i mange sektorer og regioner.

Desuden er det afgørende, at medlemsstaterne fremmer sociale investeringer mere generelt, bl.a. inden for sundhed, børnepasning, støtte til bolig og rehabilitering for at styrke menneskers nuværende og fremtidige arbejdsmarkeds- og omstillingsparathed. Meget kan gøres med støtte fra EU-programmer, f.eks. de europæiske struktur- og investeringsfonde. På sigt giver sociale investeringer et økonomisk og samfundsmæssigt afkast med hensyn til beskæftigelsesudsigter, arbejdsindkomst og produktivitet, forebyggelse af fattigdom og styrkelse af den sociale samhørighed. Social infrastruktur skal stilles mere fleksibelt til rådighed, tilpasses den enkelte og integreres bedre, så den fremmer aktiv inklusion af mennesker med meget svag tilknytning til arbejdsmarkedet.

3. Fortsatte strukturreformer med henblik på at modernisere vores økonomier

Effektiv gennemførelse af reformer, der sikrer fornuftig regulering og institutionelle rammer og en velfungerende økonomi, er afgørende for at tilskynde til investeringer, skabe ny beskæftigelse, forbedre levestandarden og fremme konvergens i Den Europæiske Union.

Alle medlemsstater bør udnytte den aktuelle gunstige udvikling til at intensivere deres indsats for at sikre velfungerende arbejds-, produkt- og kapitalmarkeder, uddannelsessystemer af høj kvalitet og moderne og effektive socialsikringssystemer samt fremme innovation og iværksætterier.

Bedre koordinering af og støtte til strukturreformer

Medlemsstaterne fortsætter deres bestræbelser på at modernisere deres økonomier og afhjælpe de makroøkonomiske ubalancer, der er konstateret i de foregående år¹⁴, men nogle områder vækker fortsat bekymring, og der viser sig nye udfordringer. Det fremgår af rapporten om varslingsmekanismen 2016, som offentliggøres sammen med den årlige vækstundersøgelse. I rapporten udpeges en række lande, for hvilke der bør foretages en dybdegående undersøgelse inden for rammerne af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

¹⁴ COM(2015) 691.

Selv om konvergensprocessen er startet igen, er resultaterne meget forskellige fra medlemsstat til medlemsstat på visse områder, som er afgørende for produktivitet og konvergens. Kommissionen agter at indlede drøftelser med medlemsstaterne og nøgleinteressenter om udfordringerne og om, hvordan de bedst kan tackles politisk, således at der kan skabes konvergens i retning af de lande, der opnår de bedste resultater. Benchmarking, dvs. tværgående analyser af indikatorer vedrørende økonomiske og sociale resultater og politikker i den enkelte medlemsstat ud fra et bestemt benchmark¹⁵, kan være et nyttigt redskab til at afdække dårlige resultater og behovet for at sætte ind på tidligt tidspunkt, overvåge fremskridt og kommunikere om resultaterne af politiske foranstaltninger. Det kan bidrage til at øge medlemsstaternes engagement i strukturreformerne og til at sikre gennemførelsen af disse reformer.

Kommissionen vil gradvist foreslå, at der udvikles benchmarking og udveksles god praksis på forskellige politikområder, idet der bygges videre på den eksisterende tematiske analyse, som er udarbejdet sammen med medlemsstaterne i forskellige fora. Som nævnt i de fem formænds rapport "Gennemførelse af Europas Økonomiske og Monetære Union"¹⁶ kan fælles standarder være til gavn for konvergensprocessen i retning af mere robuste økonomiske strukturer. I rapporten foreslås det, at sådanne fælles standarder primært bør fokusere på arbejdsmarkedet, konkurrenceevnen, rammevilkårene for erhvervslivet og den offentlige administration samt visse aspekter af skattepolitikken.

Desuden spiller EU-finansiering en vigtig rolle som støtte til at gennemføre reformer og direkte tilføre realøkonomien investeringer, hvis de målrettes klogt og anvendes effektivt. I den sammenhæng indgår prioriteterne i de nye landespecifikke henstillinger i programmeringen af de europæiske struktur- og investeringsfonde for 2014-2020. For at understøtte strukturreformerne agter Kommissionen at øge anvendelsen af de europæiske struktur- og investeringsfonde til støtte for gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger, bl.a. gennem de foranstaltninger, der knytter fondenes effektivitet sammen med forsvarlig økonomisk styring. Medlemsstaterne bør gøre deres yderste for at sikre, at EU-midlernes potentiale udnyttes fuldt ud. I mellemtiden vil gennemførelsen af reformer blive understøttet gennem relevante EU-støtteprogrammer på de respektive politikområder og den gradvise udrulning af teknisk bistand, der vil blive ydet gennem Kommissionens Strukturreformtjeneste. Denne årlige vækstundersøgelse ledsages af et forslag om støtte til teknisk bistand til medlemsstaterne¹⁷.

Fremme af beskæftigelse og inkluderende socialpolitik

Reformindsatsen skal fortsat have særligt fokus på jobskabelse. Arbejdsløsheden er begyndt at falde på baggrund af et gradvist opsving. De makroøkonomiske politikker og strukturreformerne har spillet en yderst positiv rolle for denne udvikling. For mange jobsøgende er det imidlertid fortsat vanskeligt at finde job, eftersom efterspørgslen stadig er lav, og de ikke nødvendigvis har de færdigheder, der kræves for at bestride de ledige job.

¹⁵ Typisk bliver indikatorerne evalueret ud fra en eller flere relevante værdier, f.eks. gennemsnit, øvre kvartil, 'bedste elev i klassen', et naboland eller blot et land, hvis resultater, man stræber efter at nå.

¹⁶ Rapport af 22. juni 2015. Se også COM(2015) 600.

¹⁷ COM(2015) 701.

Som det fremhæves i udkastet til den fælles beskæftigelsesrapport¹⁸, er arbejdsløsheden fortsat alt for høj. 23 millioner europæere stod uden beskæftigelse pr. august 2015. Desuden har over halvdelen været arbejdsløse¹⁹ i over et år. Langtidsledigheden er næsten fordoblet siden 2008²⁰, men der er store forskelle fra medlemsstat til medlemsstat. Selv om ungdomsarbejdsløsheden samlet set falder, er den fortsat særdeles høj, dvs. over 20 % i de fleste medlemsstater. Nationale, regionale og lokale myndigheder bør fremskynde indsatsen mod ungdomsarbejdsløsheden i overensstemmelse med ungdomsgarantien gennem systematiske ændringer af overgangen fra uddannelse til arbejdsliv, aktiveringspolitikker og velfungerende offentlige arbejdsformidlinger.

Vedvarende langtidsledighed har negative følger for samfundet som helhed, negative sociale konsekvenser for de ramte og en negativ indvirkning på væksten og de offentlige finanser. Langtidsledigheden er en af de faktorer, der er knyttet til stigningen i fattigdom i EU, siden krisen begyndte. I 2014²¹ var over en fjerdedel af EU's befolkning truet af fattigdom eller social udstødelse.

Medlemsstaterne bør intensivere indsatsen for at bekæmpe langtidsledighed i overensstemmelse med retningslinjerne i henstillingen om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet²². Særlig bør der etableres aftaler om jobintegration og kvikskranker, så det sikres, at den langtidsledige nyder godt af en individualiseret tilgang, forenklet adgang og mere gennemsigtig støtte.

Der skal fortsat handles politisk for at tackle de faktorer i de nationale systemer, der hæmmer iværksætteri og jobskabelse. Særlig bør beskatningen af arbejde og socialsikringssystemerne indrettes og gennemføres, så der tilskyndes til investeringer og beskæftigelse. I september 2015 udsendte Eurogruppen en række fælles principper, som gerne skal danne grundlag for de bestræbelser, som medlemsstaterne i euroområdet udfolder for at reducere skattebyrden på arbejde. Eurogruppen aftalte at foretage en benchmarking af eurolandenes skattebyrde på arbejde i forhold til det BNP-vægtede EU-gennemsnit. Den igangværende benchmarking skulle i kombination med udveksling af god praksis gerne sætte nyt skub i reformer af skatten på arbejde på nationalt plan og støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser på at nedbringe de samlede arbejdskraftomkostninger ved at mindske skattebyrden²³. Derudover bør medlemsstaterne træffe foranstaltninger, der fremmer innovativt iværksætteri og jobskabelse, særlig i SMV'er.

Forskellen mellem mænds og kvinders beskæftigelsesfrekvens er fortsat særdeles stor i flere medlemsstater. På trods af at kvinder opnår bedre uddannelsesresultater end mænd, er de fortsat underrepræsenterede på arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør have en samlet tilgang til at finde en bedre balance mellem arbejdsliv og privatliv, herunder gennem pasningsfaciliteter, orlov og fleksible arbejdstidsordninger og skatte- socialsikringssystemer uden negative incitamenter, som afholder sekundære forsørgere fra at arbejde eller fra at arbejde mere. Der er behov for særlig opmærksomhed på enlige forældre og mennesker med omsorgsforpligtelser.

¹⁸ COM(2015) 700.

¹⁹ Over 12 millioner.

²⁰ Den nåede i 2014 op på 5,1 % i EU og 6,1 % i euroområdet.

²¹ Seneste tilgængelige data.

²² Forslag til Rådets henstilling om integration af langtidsledige på arbejdsmarkedet, COM(2015) 462.

²³ Erklæring fra Eurogruppen om strukturreformdagsordenen – temadrøftelser om vækst og beskæftigelse: benchmarking af skattebyrden på arbejde, 638/15 af 12.9.2015.

At opnå både fleksibilitet og sikkerhed i arbejdslivet kræver reformtiltag, som håndterer segmenteringen på arbejdsmarkedet, sikrer en passende lønudvikling, fornuftigt udformede indkomststøttesystemer og politikker, der letter jobskift, giver jobsøgende de rette færdigheder og bedre matcher jobsøgende og ledige stillinger. Denne tilgang kan kun lykkes, hvis den bygger på omfattende inddragelse af arbejdsmarkedets parter²⁴.

Høj beskæftigelse i hele EU og større konvergens forudsætter, at reallønnen fortsat følger produktivitetsudviklingen på mellemlang sigt. Arbejdsmarkedets parter spiller en afgørende rolle i denne proces. Rammerne for lønfastsættelsen, herunder de kollektive overenskomster, bør tillade en vis fleksibilitet til mere differentierede lønstigninger på tværs af og inden for sektorer, så reallønnen følger produktivitetsudviklingen over tid. I denne sammenhæng er det vigtigt, at arbejdstagernes repræsentation sikres, og at der sker effektiv koordinering af forhandlingsvilkårene mellem og på tværs af de forskellige niveauer.

Medlemsstaterne bør fortsætte moderniseringen og forenklingen af lovgivningen om jobsikkerhed, så der sikres reel beskyttelse af arbejdstagerne, og skift på arbejdsmarkedet mellem forskellige job og erhverv fremmes. Stabile og forudsigelige ansættelsesforhold og navnlig udvidet brug af fastansættelse motiverer arbejdsgiverne og de ansatte til at investere mere i færdigheder og livslang læring. De gør det muligt for den enkelte at lægge planer for fremtiden, fordi det giver udsigt til en stabil karriere og lønudvikling. I de seneste år er stigningen i den samlede beskæftigelse hovedsageligt sket gennem en stigning i tidsbegrænset ansættelse, hvilket ikke er ualmindeligt i de tidlige faser af et opsving. Den mere generelle bevægelse i retning af mere fleksible arbejdsmarkeder burde lette skabelsen af nye arbejdsplader, men også muliggøre overgang til mere faste ansættelsesformer. Den burde ikke medføre flere usikre ansættelsesforhold. Medlemsstaterne bør også intensivere indsatsen for at bekæmpe sort arbejde.

Der er behov for mere effektive sociale sikringssystemer til at bekæmpe fattigdom og social udstødelse, uden at det går ud over de offentlige finansers holdbarhed og incitamenterne til at arbejde. Vi skal videre ad denne vej for at sørge for, at beskæftigelsesbetingede ydelser, dagpenge og mindstelønsordninger er udformet sådan, at de udgør et incitament til at komme ud på arbejdsmarkedet. Passende og fornuftigt udformet indkomststøtte, f.eks. dagpenge og mindstelønsordninger gør det muligt for de arbejdsløse at investere i jobsøgning og uddannelse, der forøger deres chancer for at finde beskæftigelse, som modsvarer deres færdigheder.

Endelig kræves der omfattende integrationsforanstaltninger for dem, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, særlig som reaktion på den nylige tilstrømning af et stort antal flygtninge. Integration af migranter og særlig flygtninge nødvendiggør en samlet tilgang, som letter deres adgang til arbejdsmarkedet og generelt deres deltagelse i samfundet.

Yderligere forbedringer af produkt og tjenestemarkederne og rammevilkårene for erhvervslivet

Det er fortsat en udfordring for mange medlemsstater at få produkt- og tjenestemarkederne til at fungere bedre. Udfordringerne er forskellige fra medlemsstat til

²⁴ I beskæftigelsesretningslinjerne (Rådets afgørelse 2015/1848 af 5. oktober 2015) opfordres medlemsstaterne til at følge deres nationale praksis for arbejdsmarkedetsdialog og give det nødvendige politiske rum til en bred analyse af de socioøkonomiske aspekter i forbindelse med arbejdsmarkedsreformer, herunder af de nationale lønfastsættelsesmekanismer.

medlemsstat, men omfatter større fleksibilitet på produkt- og tjenestemarkederne, højnelse af kvaliteten af forskning og innovation, lettelse af den reguleringsmæssige og administrative byrde, styrkelse af den offentlige forvaltning og forbedring af retssystemet og insolvensreglerne. Nogle medlemsstaters gennemførelse af servicedirektivet i perioden 2012-2014 var uensartet og i mange tilfælde uambitiøs, og derfor har de endnu ikke været i stand til at høste det fulde udbytte af direktivet.

Åbne og konkurrenceprægede produkt- og tjenestemarkeder er nødvendige for at tilskynde til effektiv ressourceallokering og fremme investeringerne. Mere fleksibel regulering af tjenestemarkederne vil føre til højere produktivitet og kan gøre det lettere for nye aktører at få adgang til markedet, sænke prisen på tjenesteydelser og sikre forbrugerene et større udvalg. Desuden er produktiviteten inden for tjenesteydelser til virksomhederne afgørende for visse økonomiske sektors konkurrenceevne. Det gælder f.eks. fremstillingssektoren. I nogle medlemsstater er der betydelige hindringer for adgang til disse markeder. Den nationale reformindsats bør fokusere på at fjerne uforholdsmæssige og urimelige godkendelseskrav. Kommissionen vil fortsat arbejde tæt sammen med medlemsstaterne om at fjerne disse hindringer.

Detailsalget spiller en vigtig rolle i EU's økonomi (9,6 % af merværdien og 13,1 % af arbejdsstyrken). Den manglende dynamik i denne sektor giver sig udslag i høje detailpriser, der reelt udhuler forbrugernes købekraft. Forskning viser, at de høje priser i nogen grad skyldes hindringer for at komme ind på markedet og andre restriktioner, som reducerer konkurrencen i detailsektoren i visse medlemsstater. Den lave produktivitet i detailsektoren gør den samlede økonomi mindre effektiv.

Øget gennemsigtighed, effektivitet og ansvarlighed ved offentlige indkøb, der tegner sig for 19 % af EU's BNP, er afgørende for investeringerne. Medlemsstaterne bør sikre passende administrativ kapacitet og fokusere på at øge anvendelsen af e-indkøb (digitale værktøjer) og på at bekæmpe korruption.

Moderne og effektiv offentlig forvaltning er nødvendig for at sikre virksomheder og borgere hurtige tjenesteydelser af høj kvalitet. En forbedring af kvaliteten, uafhængigheden og effektiviteten af medlemsstaternes retssystemer er en forudsætning for et investerings- og erhvervsvenligt klima. Det er nødvendigt, at retssager afvikles hurtigt, at domstolene indhenter deres efterslæb, at foranstaltninger, der sikrer dommernes uafhængighed, øges, og at retssystemets kvalitet forbedres, herunder gennem bedre anvendelse af IKT ved domstolene og anvendelse af kvalitetsstandarder.

Desuden kan ibrugtagning af nye teknologier og forretningsmodeller give adgang til yderligere kilder til vækst og føre til betydelig jobskabelse. For at gøre bedst mulig brug af disse kilder bør medlemsstaterne etablere et erhvervsklima og reguleringsmæssige rammer, der er passende og rummelige, og styrke partnerskaber mellem erhvervslivet og universiteterne med særligt henblik på digital omstilling af industrien og servicesektoren, applikationer for big data og deleøkonomi.

Desuden er det nødvendigt, at medlemsstaterne gør en indsats for at effektivisere ressourceudnyttelsen og skabe en mere cirkulær økonomi. Den cirkulære økonomi²⁵ sigter mod at bevare værdien af produkter, materialer og ressourcer i økonomien længst muligt, samtidig med at affaldsproduktionen minimeres. En mere cirkulær økonomi og forbedret

²⁵ Kommissionen vil fremlægge en pakke om cirkulær økonomi i slutningen af 2015, jf. arbejdsprogrammet.

ressourceeffektivitet vil fremme investeringerne, hvilket er til gavn for økonomien, miljøet og beskæftigelsen både på kort og lang sigt.

4. Ansvarlig finanspolitik

Budgetunderskuddene er på vej ned, og den offentlige gæld har tilsyneladende toppet.

Det økonomiske opsving og de lavere renter medvirker sammen med de fortsatte konsolideringsbestræbelser i nogle lande til, at det samlede offentlige underskud falder. Den offentlige gæld i EU og euroområdet forventes at falde svagt i 2015 efter at være steget stærkt igennem flere år. Faldet i antallet af lande, der er omfattet af proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, afspejler den indsats, der er gjort i de seneste år. Ikke desto mindre er den offentlige gæld stadig meget høj i mange medlemsstater. Det hæmmer væksten og gør dem mere sårbare over for negative chok.

Stabilitets- og vækstpakten danner den rette ramme til at sikre, at de offentlige finanser bringes tilbage og fastholdes på en holdbar kurs, samtidig med at det finanspolitiske råderum udnyttes fuldt ud. Kommissionen har netop offentliggjort sine udtalelser om eurolandenes udkast til en budgetplan²⁶. Kommissionen vil i sin anvendelse af stabilitets- og vækstpakten, som bekræftet som led i denne pakke, tage højde for de budgetmæssige virkninger af den ekstraordinære tilstrømning af flygtninge. De oplysninger, som medlemsstaterne har indsendt, vil blive anvendt ved en (efterfølgende) vurdering af eventuelle midlertidige afvigelser fra stabilitets- og vækstpaktens krav i 2015 og 2016.

Den finanspolitiske kurs i år og næste år ser ud til at blive stort set neutral både i euroområdet og i EU som helhed. Det forekommer hensigtsmæssigt ud fra de to mål, nemlig de offentlige finansers langsigtede holdbarhed og makroøkonomisk stabilisering på kort sigt.

Medlemsstaterne bør videreføre de ansvarlige finanspolitikker, der overholder de fælles finanspolitiske regler. Dette er afgørende for at nedbringe den offentlige gæld og genopbygge de finanspolitiske stødpuder, samtidig med at procyklikaltitet undgås. Den finanspolitiske indsats bør differentieres mellem medlemsstaterne imellem for at tage hensyn til landespecifikke udfordringer med hensyn til nedbringelse af den offentlige gæld og konjunkturstabilisering, samtidig med at der tages højde for de afsmittende virkninger, især i eurolandene. Der er gjort fremskridt med at skabe stærkere nationale finanspolitiske rammer, som er afgørende for at nå frem til og videreføre en ansvarlig finanspolitik. Kommissionen agter i begyndelsen af 2016 at offentliggøre sin rapport om gennemførelsen af finanspagten i national ret, jf. artikel 8, stk. 1, i traktaten om stabilitet, samordning og styring.

De finanspolitiske strategier bør udformes således, at de prioriterer vækstfremmende udgifter og fastholder produktive offentlige investeringer. De største udgiftsnedskæringer, som eurolandene planlægger næste år, påvirker de offentlige lønudgifter og det offentliges indkøb af varer og tjenesteydelser. Den planlagte tilpasning vil sandsynligvis ikke skade vækstudsigterne på mellemlang sigt, selv om medlemsstaterne godt kunne vælge en mere vækstfremmende sammensætning af udgifterne. Desuden bør medlemsstaternes eksisterende udgiftsprogrammer systematisk gennemgås for at konstatere, om de er i stand til at nå deres mål, og om nødvendigt forbedres via gennemførelse af reformer.

²⁶ Se nærmere herom i COM(2015) 800.

Mere effektive og fair skattesystemer

På indtægtssiden er det vigtigt at sikre effektive og væksthæmmende skattesystemer. Det indebærer at flytte beskattningen bort fra arbejde. Det kan bidrage betragteligt til øget beskæftigelse og tilpasningsevne på arbejdsmarkedet.

Desuden skal der rettes op på beskattningens gældshæmmende virkninger. Eftersom den skattemæssige begunstiggelse af gæld (i form af fradrag for rentebetalinger) fremmer adgangen til finansiering og dermed investeringer, udgør den en af årsagerne til, at lånefinansiering foretrækkes frem for egenkapitalfinansiering. På medlemsstatsplan kan denne gældshæmmende virkning inden for erhvervsfinansiering imødegås ved at fjerne forvridningerne fra den differentierede beskattning. Som led i det generelle arbejde med det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag (FKSSG) vil Kommissionen undersøge, hvordan gældshæmmende virkninger kan afhjælpes. Den fremlægger et nyt forslag i 2016.

Desuden bør medlemsstaterne fokusere på at minimere aggressiv skatteplanlægning og bekæmpe skattesvig og skatteunddragelse. Dette vil bidrage til at sikre indtægter til f.eks. offentlige investeringer eller skattelettelser. Medlemsstaterne kan bekæmpe skatteunddragelse, skattesvig og skatteundgåelse gennem håndhævelse, øget gennemsigtighed og samarbejde mellem de forskellige nationale skattemyndigheder. I juni fremlagde Kommissionen en handleplan, der sigter mod at genskabe forbindelsen mellem beskattningen og det sted, hvor den økonomiske aktivitet finder sted, tackle visse multinationale selskabers udhuling af skattegrundlaget og overførsel af overskud og øge gennemsigtigheden på skatteområdet. Tilsvarende foreslog Kommissionen i marts en pakke med foranstaltninger, der skal øge gennemsigtigheden på skatteområdet. Et nøgleelement er indførelsen af automatisk udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om deres skatteafgørelser²⁷ vedrørende selskaber.

Imødegåelse af den demografiske udfordring

Et længere og sundere liv: en bemærkelsesværdig bedrift for vores samfund. Der er nu behov for ansvarlige politikker, der sikrer, at pensions-, sundheds- og langtidsplejesystemerne er finansielt holdbare og kan sikre alle passende beskyttelse. Der er gjort betragtelige fremskridt med reformer af de europæiske socialsikringsmodeller i det seneste årti, særlig på pensionsområdet. De fleste lande har justeret deres systemer, så de bedre kan modstå følgerne af den demografiske udvikling, som vil blive tydelige inden for de næste ti år. Dette omfatter ikke blot forhøjelse af pensionsalderen generelt, men også begrænsninger med hensyn til tidlig tilbagetrækning.

Disse holdbarhedsfremmende pensionsreformer, som er gennemført i de fleste medlemsstater, kan medføre nye udfordringer. Generelt er reformerne ledsaget af en strømlining af de offentlige pensionsordninger. For at sikre, at disse reformer lykkes og nyder varig støtte, er andre ledsageforanstaltninger sandsynligvis nødvendige med henblik på at

²⁷ Ved *skatteafgørelser* forstås den nationale forvaltnings fastlæggelse af beskattningen af en given struktur og forretningspraksis i den pågældende medlemsstat.

fastholde pensionsindkomsterne, f.eks. forlænge arbejdslivet og supplere pensionsindkomsterne med pensionsopsparinger. Parallelt hermed bør medlemsstaterne støtte kollektive og individuelle pensionsordninger som supplement til offentlige pensionsordninger, herunder ved at fjerne hindringer på EU-plan. Alt efter hvad der er tradition for i den enkelte medlemsstat, kan arbejdsmarkedets parter eventuelt spille en vigtig rolle i den forbindelse.

Reformerne af sundheds- og langtidsplejesystemerne bør fortsætte, så de gøres mere omkostningseffektive, og så der sikres passende adgang til dem. Den demografiske udfordring påvirker ikke blot pensionerne, men også sundhedsudgifterne og udgifterne til langtidspleje. En sundere befolkning vil også medføre øget arbejdsmarkedsdeltagelse og arbejdsproduktivitet. Medlemsstaterne bør træffe foranstaltninger, som sikrer et holdbart finansieringsgrundlag, tilskynder til ydelse af og adgang til effektive primære sundhedsydelser, omkostningseffektiv anvendelse af medicin, bedre offentlige indkøb, bedre integrering af pleje gennem tidssvarende informationskanaler (f.eks. sundhedstjenester på internettet), og som vurderer sundhedsteknologiers relative effekt og tilskynder til sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse.

5. De næste skridt

EU skal stå sammen om at gøre sit yderste for at overvinde de økonomiske og sociale udfordringer. Kommissionen foreslår i denne årlige vækstundersøgelse, at indsatsen baseres på en række indbyrdes forbundne søjler: **nyt skub i investeringerne, fortsatte strukturreformer og modernisering af de offentlige finanser** med kraftigt fokus på jobskabelse og social inklusion. Den årlige vækstundersøgelse markerer begyndelsen på det europæiske semester 2016. Kommissionen ser frem til, at Europa-Parlamentet og interessenter på alle niveauer beriger debatten med deres synspunkter og sætter fokus på, hvilke foranstaltninger der skal gives høj prioritet.

Parallelt med de drøftelser om euroområdetets prioriteter, som skitseres i henstillingen herom, bør EU's institutioner nå til enighed om euroområdetets prioriteter for det kommende år. Prioriteterne bør være retningsgivende for medlemsstaternes nationale reform- og stabilitetsprogrammer eller konvergensprogrammer (april), og de respektive landespecifikke henstillinger (maj).

Et godt resultat forudsætter en målrettet fælles indsats fra medlemsstaternes og EU-institutionernes side. Kommissionen vil fortsætte samarbejdet med alle interessenter om at sikre, at opsvinget følger en holdbar kurs, og at Europa kan udnytte sit fulde job- og vækstpotentiale.

DET MODERNISEREDE EUROPÆISK SEMESTER

Siden sidste år har Kommissionen foretaget en omfattende modernisering af det europæiske semester ved at skabe mere reel dialog med medlemsstaterne, f.eks. gennem proaktiv debat med interessenter på alle niveauer, tydeliggøre retningslinjerne og offentliggøre landerapporterne i februar, så der er bedre tid til at udarbejde de landespecifikke henstillinger. Som Kommissionen bebudede i sin meddelelse af 21. oktober 2015²⁸, vil der i dette semesterforløb ske yderligere forbedringer:

- En bedre integration af den nationale dimension og euroområdet dimensionen. En solid økonomi i euroområdet, der skaber resultater, er afgørende for, at hele EU kan fungere godt. Med henblik på at fremme koordineringen ledsages den årlige vækstundersøgelse 2016 af en række henstillinger vedrørende euroområdet. Der er tale om en vigtig ændring i forhold til de tidligere semesterforløb, hvor henstillingerne vedrørende euroområdet blev fremsat sammen med de landespecifikke henstillinger i slutningen af semestret.
- Øget fokus på beskæftigelse og sociale resultater. Beskæftigelsen og de sociale aspekter får en større rolle i proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer. Tre nøgleindikatorer (erhvervsfrekvens, ungdomsarbejdsløshed og langtidsledighed) anvendes i rapporten om varslingsmekanismen 2016, der ledsager den årlige vækstundersøgelse. Der lægges større vægt på den sociale retfærdighed i de kommende makroøkonomiske tilpasningsprogrammer. Udkastet til den fælles beskæftigelsesrapport indeholder en oversigt over udfordringer og prioriteter. Tæt inddragelse af arbejdsmarkedets parter fremmes på alle niveauer.
- Fremme af konvergens gennem benchmarking og gennem bedste praksis. Kommissionen vil gradvist foreslå benchmarking, og den vil styrke udveksling af god praksis inden for forskellige politikområder eller tematiske områder.
- Mere målrettet støtte til reformer gennem EU-midler og teknisk bistand. Denne årlige vækstundersøgelse ledsages af et forslag vedrørende støtte til teknisk bistand til medlemsstaterne²⁹.

Desuden vil EU's økonomiske styring som foreslået den 21. oktober blive forbedret gennem praktiske forbedringer af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer og af gennemførelsen af stabilitets- og vækstpakten samt gennem skabelsen af et rådgivende europæisk finanspolitisk råd og et netværk af nationale konkurrenceevneråd.

²⁸ COM(2015) 600.

²⁹ COM(2015) 701.